

mgr Adam Pomietło

Ciało – histeria – wyobraźnia. O pisarstwie Mariusza Sieniewicza

Tematem mojej pracy doktorskiej jest twórczość prozatorska Mariusza Sieniewicza jednego z najciekawszych przedstawicieli „roczników siedemdziesiątych”. Pisarstwo to staram się ująć, mierząc się z wyraźnie obecnymi w prozie Sieniewicza tendencjami profeministycznymi i „misyjnymi”, za pomocą trzech niezwykle pojemnych kategorii: ciała, hysterii i wyobraźni.

Moja dysertacja została podzielona na dziewięć rozdziałów, które poprzedzone zostały krótkim wstępem oraz zakończone podsumowaniem i opatrzone bibliografią. Pierwszy z rozdziałów traktuje o zaangażowaniu i próbuje umiejscowić pisarstwo Sieniewicza na mapie literackiej po 1989 roku. Brane są pod uwagę między innymi „etykiety” (takie, jak „proza Północy”, „roczniki siedemdziesiąte”, „małe ojczyzny”, „wyzwolona wyobraźnia”), przez których pryzmat próbowano interpretować twórczość olszyńskiego prozaika.

Główną tezę mojej pracy jest przypuszczenie, że współczesna kultura (widziana przez pryzmat prozy Mariusza Sieniewicza) została ufundowana na mizoginizmie i przemocy symbolicznej wymierzonej przeciwko kobietom. Symptomów potwierdzających te rozpoznanie doszukuję się w cielesności oraz jej zdolności do bycia swoistą metaforą tekstu.

Objawami zwalczanej i ukrywanej cielesności są jej historyczne symptomy objawiające się szczególnie u męskich bohaterów Sieniewicza. Są nimi: teatralność zachowań, płytkość emocjonalna, obniżony poziom *libido*, egoizm i nadwrażliwość. Owa historyczność, która zwyczajowo przypisywana jest kobiecości, w moim rozpoznaniu przypisana zostaje męskiej indolencji i staje się swego rodzaju „przejściem” między dwoma pozostałymi terminami zawartymi w tytule mojego doktoratu. Relacje zachodzące między ciałem a tekstem krzyżują się i ujawniają właśnie w symptomach historycznych. Owe „przejścia” najbardziej widoczne wydają się w konstrukcji postaci kobiecych, które z kolei dzielę na trzy wzajemnie warunkujące się typy.

Pierwszą z grup stanowiłyby kobiety ukazywane w taki sposób, w jaki postrzega je mizogin, a więc kobiety demonizowane, rodem z surrealistycznych wizji. Drugi typ kobiet pojawiających się w prozie Sieniewicza to boginie, które są przez męskich bohaterów

gloryfikowane. Oba te rodzaje (kobieta demonizowana i gloryfikowana) wzajemnie się znoszą, w efekcie czego pojawia się trzeci typ – kobieta walcząca (feministka).

W moim przekonaniu kobiece postacie sportretowane w prozie Mariusza Sieniewicza za pomocą cielesności walczą o literaturę i próbują uchronić ją przed zawłaszczeniem ideologicznym. W książkach prozatorskich autora *Prababki* cielesność jest tożsama z tekstem, a tekst z cielesnością. Odrzucając kobiecość, potencjalni destruktorzy odcinają się od źródła twórczości opartej na lekturze zmysłowej (erotycznej) i sensorycznej (niekoniecznie erotycznej). Główną kobiecą postacią prozy Mariusza Sieniewicza jest zatem literatura i jej niedająca się zawłaszczyć literackość.

mgr Adam Pomietło

***Body – hysteria – imagination.
About the writing of Mariusz Sieniewicz***

The topic of my thesis covers Mariusz Sieniewicz's prose works, he is one of the most interesting representatives of "born in the 70's". I am trying to formulate this writing by encountering the clearly present in Sieniewicz's prose profeminist and „missionary” tendencies, using three extremely capacious categories: body, hysteria and imagination.

My dissertation has been divided into nine chapters, which were preceded by a short introduction and concluded with the summary and provided with bibliography. The first of the chapters brings up the subject of involvement and tries to settle the Sieniewicz's writing on the literary map after 1989. There are taken into consideration among others “labels”(such as “prose of the North”, “born in the 70's”, “small motherlands”, “liberated imagination”) through which the works of Olsztyn originated prose writer were tried to be interpreted.

The main thesis of my work is the suspicion that the contemporary culture (seen through Mariusz Sieniewicz's prose) has been founded on misogyny and symbolic violence

aimed at women. I am searching for the symptoms confirming these diagnoses in corporality and its ability to be the real metaphor of the text.

The symptoms of combated and hidden corporality are its hysterical symptoms appearing especially in male characters of Sieniewicz's. These are: theatricality of behaviours, shallowness of emotions, decreased *libido* level, selfishness and oversensitivity. The said hysteria, which is customarily attributed to womanliness, in my diagnosis it is attributed to male indolence and becomes a kind of "transition" between the two remaining terms included in the title of my dissertation. The relations between body and text cross and are disclosed precisely in hysterical symptoms. The said "transitions" seem the most visible in the construction of women characters, which, in turn, I divide into the three types conditioned by one another.

The first of the group would constitute the women shown in a way as a misogynist perceives them. It means demonized women, originating from surrealistic visions. The second type of women appearing in Sieniewicz's prose are the goddesses which are glorified by male characters. Both these types (demonized and glorified woman) forbear each other, so as a result, there appears the third type – a fighting woman (a feminist).

In my view, female characters portrayed by corporality in Mariusz Sieniewicz's prose fight for literature and are trying to protect it from ideological capture. In prose books of the *Greatgrandmother's* author, corporality coincides with text and text with corporality. By rejecting womanliness, the potential destructors cut themselves off the source of the work based on libidinous (erotic) reading and sensory one (not necessarily erotic). The main female character of Mariusz Sieniewicz's prose is thus literature and its impossible to capture literariness.